

RAL-Nyt

2003:1 - Juni

RAL-Nyt
Udgives af Ribe Amts Lokalarkiver

? Ribe Amts Lokalarkiver

RAL-Nyt 2003:1 er redigeret af Richard Bøllund

Sats: Garamond

Tryk: Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Abonnementspris: 100,00 kr.

ISSN 0902-7807

Redaktions og ekspeditionsadresse:
Ribe Amts Lokalarkiver, Sekretariatet, Esbjerg Byhistoriske Arkiv, Torvegade
47, Postboks 522, 6701 Esbjerg

Forsiden:

Et besøg på Lokalarkivet for Holsted Kommune i anledning af amtskonsulentens rundtur til amtets arkiver. På billedet ses arkivleder Chr. Carstensen. Foto: Richard Bøllund, 2002.

RALs bestyrelse

Formand:

Jørgen Dieckmann Rasmussen
Esbjerg Byhistoriske Arkiv
Torvegade 47, Postboks 522,
6701 Esbjerg
Tlf.: 75 18 18 55.
E-mail: jd@esbkomm.dk
Fax: 75 18 09 40

Privat:
Grønlandsparken 58C
6715 Esbjerg N
Tlf.: 75 15 56 30

Kasserer:

Jens Erik Starup
Grindsted Lokalhistoriske Arkiv
Grindsted Bibliotek
Tinghusgade 16, 7200 Grindsted
Tlf.: 75 32 09 00.
E-mail: Jens.Starup@post2.tele.dk

Bestyrelsesmedlemmer:

Frede Møller Kristensen
Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv
Kulturhuset
Vestergade 5-7, 6870 Ølgod
Tlf.: 75 24 50 11.
E-mail: fmk@mail.dk

Karen Margrethe Melbye
Ribe Byhistoriske Arkiv
Ribe Folkebibliotek
Giørtzvej 1, 6760 Ribe
Tlf.: 75 42 17 00.
E-mail: kame@ribekom.dk

Sven Tygesen
Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv
Stadionvej 4A
6623 Vorbasse
Tlf.: 75 33 31 39.
E-mail: sven-tygesen@vorbasse.dk

Suppleanter:

Jørgen Lind
Sønderho-arkivet
Landevejen 41, Sønderho
6720 Fanø
E-mail: lindfanoe@tv.dk

Olga Pedersen
Aastrup Sognearkiv
Borgergade 121, 6752 Glejbjerg
Tlf.: 75 19 85 69
E-mail: olga@post8.tele.dk

Amtskonsulent Richard Bøllund
Ribe Amts Lokalarkiver
Esbjerg Byhistoriske Arkiv
Torvegade 47
Postboks 522
6701 Esbjerg
Tlf.: 75 18 18 55
Fax: 75 18 09 40
E-mail: rib@esbkomm.dk

Træffetid: Mandag, onsdag og torsdag

Indhold

Nyt fra bestyrelsen.....	2
Amtskonsulentens side..... <i>Af Richard Bøllund</i>	4
Nyt om menighedsrådsarkiver..... <i>Af Richard Bøllund</i>	5
Nye arkivlokaler i Jernved	6
Referat af RALs generalforsamling.....	7
Historier fra det virkelige liv.....	16
Populære billedaftener..... <i>Af arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen</i>	18
Møde om SLA.....	20
Efterlysninger.....	21
Børsen.....	22
RAL-Nyt 2003:2.....	23
RALs bestyrelse.....	25

Nyt fra bestyrelsen

Konstituering

RAL generalforsamling den 20. marts foregik som sædvanligt i god ro og orden. Der blev ikke ændret på bestyrelsens sammensætning, som hermed tager endnu et år i lokalarkivernes tjeneste. Bestyrelsen har efterfølgende konstitueret sig således:

Formand:

Jørgen Dieckmann Rasmussen.

Næstformand:

Karen Margrethe Melbye.

Kasserer:

Jens Erik Starup .

Redaktør af RAL-Nyt:

Jørgen Dieckmann Rasmussen.

RALs Uddannelsesudvalg:

Frede Møller Kristensen

Karen Margrethe Melbye

Amtskonsulent Richard Bøllund.

Repræsentant, Kulturmiljørådet:

Olga Pedersen.

Repræsentant, Amtsmuseumsrådet:

Jørgen Dieckmann Rasmussen.

Svar fra Kulturministeren

På årsmødet vedtog forsamlingen en skrivelse til Kulturministeren med kritik af de indskrænkede åbningstider på landsarkivets læsesal. I brevet blev påpeget det problematiske i, at folk langvejs fra kunne køre forgæves pga. af pladsmangel på læsesalen. Kulturminister Brian Mikkelsen har besvaret denne henvendelse, men agter umiddelbart ikke at gøre noget ved det konkrete problem, med henvisning til besparelser og rationaliseringer på Sta-

tens Arkiver. Glædeligt er det dog, at kulturministeren er blevet opmærksom på fordelene ved mangfoldiggørelse og øget tilgængelighed af centrale kilder. Han henviste til et igangværende digitaliseringsprojekt af kirkebøger og folketællinger, som Statens Arkiver vil gøre tilgængelige via Internettet. Dermed mener kulturministeren, at presset på landsarkivernes læsesale vil blive mindre. Det kan der være en pointe i, men det løser desværre ikke det akutte problem for landets mange slægts- og lokalhistorikere.

RALs jubilæum

Bestyrelsen er allerede nu gået i gang med at planlægge næste årsmøde. Det er nemlig et særlig ét, idet RAL kan holde 25 års jubilæum. Bestyrelsen har talt om at afholde en anderledes eller udvidet generalforsamling til den tid, uden det på nuværende tidspunkt er muligt at løfte sløret mere. Én ting skal dog frem, og det er, at bestyrelsen har planlagt en udgivelse, som skal markere jubilæet. Det vil ikke blive en jubilæumsbog i gængs forstand, hvor man vender blikket indad og roser sig selv tilpas, men derimod en udgivelse som hylder historien ved at fokusere på forskellige historiske begivenheder fra hele amtet.

Bogen, der for eksempel kan komme til at hedde Gode historier fra Ribe Amt, indebærer, at arkiverne skal på arbejde med at finde materiale. Det er tænkt således, at hvert enkelt arkiv

RAL-Nyt 2003:2 – December

Indlæg til næste udgave af RAL-Nyt indsendes til:

RALs sekretariat

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47

Postboks 522

6701 Esbjerg

Telefon: 75 18 18 55

Fax: 75 18 09 40

E-mail: rib@esbkomm.dk

INDEN DEN 15. November 2003

Børsen

Brandsikkert stålskab til salg

Stålskab, ca. 160 cm højt, helt intakt og i OK stand. Skabet er ca. 10 år gammel. Arkivet har ikke længere brug for det, og sætter det herved til salg. Betingelsen er at man selv flytter skabet. Det vejer ca. 600 kg. Prisen er 2.000,- (nypris ca. 12.000,- kr.) Skabet er brandsikkert. Henvendelse til arkivleder Johannes L. Holm på tlf.: 75 19 03 35 (aften).

Vejrup Sognearkiv

Skolevænget 5 Vejrup 6740 Bramming

Fra Ribe Amt - årgang 1932-1992 (ej komplet) udbydes

RALs sekretariat er kommet i besiddelse af et antal eksemplarer af Fra Ribe Amt. Foruden de nævnte årgange er der et register til årbøgerne dækkende 1903-1977. Bøgerne udbydes til dem, som kommer først. Hvis I mangler nogle årgange, eller er interesseret i at opbygge en samling, så er det altså nu, der skal slås til. Bøgerne koster ikke noget, men fås kun ved selv-afhentning på Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Hvis I er interesseret i nogle af bøgerne kontakt da amtskonsulent Richard Bøllund på tlf.: 75 18 18 55, eller på e-mail: rib@esbkomm.dk

På denne side kan lokalarkiver i Ribe Amt tilbyde forskelligt til salg til gavn for arkivet. Henvend jer til RAL-Nyts redaktion: RALs sekretariat, Esbjerg Byhistoriske Arkiv, Torvegade 74, Postboks 522, 6701 Esbjerg, e-mail: rib@esbkomm.dk om annonceringen.

Ribe Amts Lokalarkiver vil opfordre lokalarkiverne i amtet til at sætte sognebøger eller lign. til salg i Børsen. Der er nemlig mange arkiver, der gerne vil indkøbe sognebøger fra andre sogne til arkivets håndbogssamling. Derfor - benyt jer af denne mulighed for at tilbyde sognebøger eller øvrige publikationer til salg.

bidrager med en lille historie med udgangspunkt i for eksempel en begivenhed eller et fotografi. Efter sommerferien vil der komme flere oplysninger om projektet, og I vil sikkert blive kontaktet af amtskonsulent Richard Bøllund, som skal stå for indsamlingen af materiale til bogen. I kan dog allerede nu begynde at forberede jer på den kommende opgave, som vi forventer vil blive til store glæde for helheden, hvis der dykkes ned og findes nogle af de gode fortællinger frem, som ligger gemt i æsker på arkivernes hylder.

Menighedsrådsarkiver

På det seneste bestyrelsesmøde diskuterede bestyrelsen den indsamling af menighedsrådsarkiver, som landsarkivet i Viborg har begyndt. Diskussion

har affødt en artikel om emnet, som findes andetsteds i bladet, og som bestemt er værd at læse, hvis man vil undgå at havne i fedtefadet.

Møde om SLA

SLA indbyder til et medlemsmøde, som afholdes lokalt i kredsen. På mødet skal det bl.a. drøftes, hvilken rolle organisationen skal spille fremover, og hvilke krav henholdsvis SLA og medlemmerne kan stille til hinanden. Vi kan kun opfordre til, at I møder talstærkt op til dette møde som finder sted mandag den 19. august. I får mulighed for at stille spørgsmål og præcisere hvilke forventninger I har til SLA. Andetsteds i dette RAL-Nyt vil I kunne læse mere om mødet.

Amtskonsulentens side

Af Richard Bøllund

Det er juni, det er sommer, og det er tid til udendørsaktiviteter. Ikke just årstid til at tilbringe tiden i et lille lumert arkiv. Det er tid til en velfortjent "sommerferie" til de mange frivillige medarbejdere, efter en sæson med stor aktivitet på arkiverne.

På min rundtur til alle arkiverne, har jeg konstateret, at der bliver arbejdet seriøst, og at det ikke bare er de rene kaffeklubber. Der bliver virkelig ydet en indsats, om end der stadigvæk er mange ting at gå i gang med på arkiverne. Specielt at etablere et brugbart og effektivt søgesystem er en generel mangel i arkiverne. Kurset deri, som blev afholdt i marts måned, har forhåbentligt bragt nyttig lærdom og inspiration til at lave et søgesystem efter de gængse principper. Der er i hvert fald nok at gå i gang med, når sommeren slipper sit tag, og vi går den "mørke" arkivsæson i møde.

Nogle har undladt at lave søgesystem på kartotekskort, fordi de satser på at gå over til Arkibas, hvori det, alt andet lige, er hurtigere og nemmere at lave henvisninger. I alt 27, præcis halvdel af RALs 54 medlemmer, er i dag gået over til Arkibas, men yderligere fem-ti arkiver er tæt på at anskaffe programmet. Nogle venter på den Windows-baserede udgave af programmet, som udkommer til næste år. Jeg tror, alle er spændte på at se resultatet, og på de små arkiver naturligvis

hvor store omkostningerne ved det nye program bliver. Der vil blive nogle omkostninger til Internet, idet man har valgt at lave Arkibas som en såkaldt central, webbaseret løsning, hvilket vil sige, at registreringerne fra alle landets arkiver samles centralt i en database, som oplysningerne skal føres til via Internettet. Til gengæld bliver det muligt at søge i arkivernes samlinger på tværs af hele landet, hvilket hele tiden har været en forudsætning for det nye program.

Mens arkiverne holder "sommerferie", og efterspørgslen på konsulentbesøg bliver mindre, vil jeg koncentrere min tid om at lave den nye RAL hjemmeside, som kommer i brug til efteråret. Oplysningerne om de enkelte arkiver vil blive lagt i en database, som det bliver muligt at søge i. For at hjemmesiden kan blive rigtig spændende, og et godt udstillingsvindue for alle arkiverne i Ribe Amt, kræver det en medvirken fra alle arkiver. Jeg skal derfor opfordre til at bidrage med indlæg, dvs. fortællinger, billeder, gode historier, efterlysninger osv. På den måde bliver det en levende side, som kan trække folk til, og arkiverne kan få nogle "kunder i butikken", som jeg så tit hører efterlyst rundt om på arkiverne.

Til sidst ønskes en god sommer. Jeg gør opmærksom på, at konsulenten ikke træffes i ugerne 28, 29 & 30 pga. sommerferie.

Efterlysninger

Oplysninger vedr. Landbohjem

I 1892 opførtes Højskolehjemmet i Esbjerg på initiativ af grundtvigske præster og gårdmænd i omegnens sognekommuner. Formålet var at landboerne skulle have et pænt og ordentligt sted at tage ind når de havde ærinde i den "store" by, og desuden blev der afholdt folkelige møder og sammenkomster i den store sal.

Højskolehjemmets historie er vel belyst ved et righoldigt kildemateriale lige fra grunden i Skolegade blev købt til likvidationen af selskabet i 1974. Ingen problemer der.

I 1894 afholdtes der stiftende generalforsamling i Foreningen "Landbohjem for Esbjerg og Omegn" hvis formål var at bygge et Landbohjem med ordret næsten samme formålsparagraf som Højskolehjemmet. Det blev aldrig bygget og der findes ikke andet arkivmateriale end et sæt vedtægter.

Det har undret mig meget at der to år efter at Højskolehjemmet var opført, var planer om at bygge endnu et "hjem" for landboere. Der må være tale om en eller anden form for konkurrence eller modsætning mellem den kreds der stod bag Højskolehjemmet og den der stod bag det nye initiativ – men hvilken, og hvem var de?

Der findes ikke andet materiale på Byhistorisk Arkiv Esbjerg end vedtægterne, og jeg har ikke kunnet finde indkaldelse til den stiftende generalforsamling eller andre oplysninger i datidens aviser. Heller ikke jubilæumsskrifterne fra de eksisterende landboforeninger i amtet omtaler sagen. Der er kun bestyrelsens navne – uden angivelse af hjemsted.

Vedtægternes slutning lyder:

"Således vedtaget i den d. 1.august afholdte generalforsamling.

Bestyrelsen for Foreningen "Landbohjem for Esbjerg og Omegn"

H.P. Johansen, formand. P.P. Møller, kasserer H.J. Qvist, sekretær
M. Thomsen Jacob Bech Niels Nielsen Chr. Stæhr

Hvis nogen på omegnens lokalarkiver kender til denne sag eller mener at kunne identificere nogle af personerne, vil jeg være meget glad for eventuelle oplysninger. Kontakt: Verner Bruhn, Darumvej 16, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 45 28 55 E-mail: lokver@esenet.dk

Møde om SLA

RAL har modtaget en invitation til et lokalt møde om SLA. I vil alle modtage en særskilt invitation, når mødet nærmer sig, men reserver datoen allerede nu.

Til medlemmerne af SLA i Ribe Amt

Nu skal der ske noget i SLA –
vi lægger ud med et medlemsmøde den 19. august 2003 kl. 19

SLA vil gerne give medlemmerne en bedre service – men mangler penge til at gøre det for. Styrelsens visioner for SLA støder sammen med faldende offentligt tilskud. Vil I være med til at betale – eller er der andre muligheder?

På SLA's amtskredsmøde var der bred enighed om, at SLA skal stille krav til medlemmerne. Hvilke krav kan vi stille til jer?

SLA vil gerne fortsat være en organisation for alle landets lokalarkiver – uanset størrelse. Vil I være med til at sikre det?

SLA's styrelse har gennem det seneste års tid arbejdet med et visionsoplæg for SLA's arbejde i de kommende år. Det er sket på baggrund af generalforsamlingens beslutning i 2002, hvor styrelsen blev pålagt at udarbejde en arbejdsplan til forelæggelse på generalforsamlingen 2003.

Vi har nu skabelonen til en arbejdsplan, som vi gerne vil diskutere med alle medlemsarkiver inden generalforsamlingen.

I samarbejde med Ribe Amts Lokalarkiver (RAL) indbyder vi derfor lokalarkiverne i Ribe Amt til

medlemsmøde tirsdag den 19. august kl. 19
på Esbjerg Byhistoriske Arkiv
Torvegade 47
6700 Esbjerg

Med venlig hilsen
på vegne af SLA's styrelse

Susanne Conradsen
Sekretariatschef

Nyt om menighedsrådsarkiver

Af Richard Bøllund

Statens Arkiver har fastlagt bestemmelser for bevaring og arkivering af Folkekirkens arkivalier, herunder menighedsrådsarkiverne. Reglerne indebærer, at menighedsrådene er forpligtiget til at afleveres deres arkivalier til Landsarkivet i Viborg. I enkelte tilfælde åbner lovgivningen op for, at menighedsrådsarkivalierne kan opbevares eller deponeres på et lokalarkiv. Det kræver en dispensation, som kun kan opnås ved at sende en særlig ansøgning til det statslige arkivvæsen. For at blive godkendt skal arkivet, eller som minimum arkivlederen, være offentligt eller kommunalt ansat, for at der kan gøres et særligt ansvar gældende over for arkivet. Disse retningslinier fremgår også af SLAs gule håndbog.

Ovenstående er der ikke noget nyt i. Det nye i denne sammenhæng er, at Statens Arkiver har påbegyndt en aktiv indsamling af menighedsrådsarkiver fra hele landet. Der er udarbejdet en plan for systematisk indsamling af menighedsrådsarkiverne, som skal være

afleveret til landsarkiverne senest inden udgangen af år 2006. Menighedsrådene i Ribe Amt er i en skrivelse fra Kirkeministeriet i marts 2003 blevet bekendtgjort med denne plan.

Sagen er blevet drøftet i RALs bestyrelse, da man er bekendt med, at der i Ribe Amt faktisk befinder sig menighedsrådsarkivalier i flere lokalarkiver. Der er ikke noget overblik over hvor mange steder, men der er ingen tvivl om, at nogle, både lokalarkiver og menighedsråd, risikerer at få fingrene i klemme med den nye bekendtgørelse. Så vidt vides er Esbjerg Byhistoriske Arkiv det eneste "offentlige" arkiv i Ribe Amt, og ingen andre opfylder betingelserne, eller er blevet godkendt til at opbevare menighedsrådsarkiver. Er man blandt de lokalarkiver, som føler sig berørt af problemet, er det måske en god idé inden længe at tage sig en snak med det lokale menighedsråd, hvis det ikke allerede er kommet jer i forkøbet, eller kontakte amtskonsulenten.

Nye arkivlokaler i Jernved

Jernved Sognearkiv har fået nye lokaler i det nybyggede aktivitetshus i Jernved på adressen Kirkebakken 33. I det nye byggeri har arkivet fået større lokaler og oven i købet en rummelig brandboks, som stod højt på arkivets ønskeliste. Med de nye, centralliggende lokaler håber arkivet af få flere besøgende fremover.

Det var ikke uden stolthed, at Jernved Sognearkiv præsenterede de nye lokaler.

Ovenover: Karen Margrethe Melbye, Ribe fandt på arkivet i Jernved en træfigur af hendes oldefar Jørgen Mortensen Kaas (1861-1931). JMK blev i 1888 lærer ved Gredsted skole (mellem Jernved og Gredstedbro) og virkede der i 36 år. Derudover var han kendt for sine digte, som en kreds af gamle elever udgav en samling af i 1944.

Til højre: Et kig ind i arkivets brandsikre arkivrum.

De nye omgivelser blev fremvist for en flok interesserede arkivfolk fra Ribe Kommune ved en sammenkomst den 30. Januar 2003. Billederne nedenunder er taget ved denne lejlighed.

ventede på at komme ind. Tilstrømningen fortsatte, så deltagertallet nåede op på i alt 65 personer denne første gang. Endnu flere kom der næste gang, tirsdag d. 25. februar, hvor der kom over 80 personer.

Forløbet

Billedaftenerne forløb på den måde, at 80 billeder på forhånd var blevet udvalgt og skannet. På selve aftenen blev de vist via storskærmsprojektor på det store lærred i arkivets nyrenoverede samlingsal. Billedets størrelse (2x4 m) gjorde selv den mindste detalje synlig, og det lettede identifikationen af mange af billederne. Snakken var i hvert fald god, og mange nyttige oplysninger kom i hus. Sågar hundnavne blev oplyst, men der var også billeder, ingen vidste noget om, og som vi derfor ikke kom videre med. Det havde vi nu også forventet.

De fotos, som forblev anonyme, fik endnu en chance ved yderligere en publicering. Alle billeder blev nemlig efterfølgende lagt ud på arkivets hjemmeside (www.esbjergbyhistoriskearkiv.dk), og ad den vej kom der både supplerende kommentarer fra deltagere, der havde været ude at spørge venner og bekendte, samt kommentarer fra personer, som ikke havde kunnet deltage i billedaftenen, f.eks. fordi de boede i Nordsverige. Lige pludselig kom der oplysninger til billeder ind fra nær og fjern.

Succesen gentages

Arkivets billedaftener blev en succes, og vi fortsætter i efterårsæsonen 2003 med yderligere to arrangementer. For selv om det er lykkedes os at få næsten alle 160 foreviste billeder identificeret, findes der stadig mange fotos uden oplysninger i Esbjerg Byhistoriske Arkiv.

Et af de billeder, der blev vist og identificeret på én af billedaftenerne, nemlig mælkehandler Frands Hansen Beiers mælkevogn med de gammeldags hvide flasker og haner til taping af skummetmælk, fløde og sødmælk fotograferet i Nygårdsvej. Foto: Paul Bølling.

Populære billedaftener

Af arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen, Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Problemet kendes i alle lokalarkiver – en bunke billeder, som det er næsten umuligt at arkivere, fordi der ingen oplysninger er til dem.

Der kendes også flere måder at forsøge at løse problemet på. På Esbjerg Byhistoriske Arkiv har vi bl.a. haft et ringbind liggende fremme på læsesalen, hvor den manende titel HJÆLP OS skulle få besøgende til at checke, om de eventuelt kunne hjælpe med oplysninger. Erfaringen viste dog også, at der skete meget lidt ad den vej. Gæsterne var for så vidt flinke til at kigge, men genkendte sjældent billederne i mappen.

Det var én af årsagerne til at overveje andre måder at komme videre med løsningen af problemet med uidentificerede billeder. Spørgsmålet blev yderligere aktualiseret ved, at én af Esbjergs pressefotografer havde afleveret en del af sin fars negativarkiv tilbage fra 1940'erne og begyndelsen af 1950'erne. At afleveringen udelukkende bestod af selvdestruerende nitratnegativer var et problem i sig selv, men Esbjerg Kommune gav heldigvis en 2½-årig særbevilling, så vi kunne skaffe os af med det farlige materiale gennem kopiering og fremstilling af nye sikkerhedsnegativer. Dette projekt gav os dog ikke mere viden om, hvad der gemte sig bag fotografens sparsomme notater på negativlommerne, så vores antal af uidentificerede fotos

voksede eksplosivt, for der var omkring 20.000 optagelser i det afleverede materiale.

Fra Fiskeri- og Søfartsmuseet havde vi hørt, at interesserede borger gerne mødte op for at komme med oplysninger til fotografier, så derfor besluttede vi os til at prøve noget tilsvarende. I arkivets forårsprogram 2003 blev der lagt to billedaftener ind i februar måned, hvor vi ville afprøve muligheden for at få nogle af vores "nødder knækket". Dét med billederne havde første prioritet, men derudover ville vi byde på kaffe og brød – den eneste måde vi havde for at kvittere for hjælpen.

Publikumssucces

Den første billedaften blev afholdt onsdag, d. 5. februar. Der var ikke tilmelding til arrangementet, så det var lidt svært at beregne, hvor meget kage der skulle bestilles hos bageren. Fra Fiskeri- og Søfartsmuseet, som havde haft tilsvarende arrangementer, kendte vi til deltagertal i størrelsesordenen 20-25 personer. Vi tillod os at satse lidt højere og regnede med 40 deltagere, men bestilte for en sikkerheds skyld 50 stk. wienerbrød.

At vi måtte til at se på kagestykkernes størrelse stod allerede klart, da dørene blev lukket op ½ time før arrangementet begyndte. Der stod nemlig de første 35 personer uden for døren og

Referat af RALs generalforsamling torsdag den 20. marts 2003 kl. 19.30 på Gredstedbro Hotel

På generalforsamlingen 2003 var der repræsentanter fra medlemsarkiverne i Sønderho, Holsted, Aastrup, Jernved, Kalvslund og Janderup. Derudover deltog 1. Viceborgmester Bjarne Steiner fra Ribe Byråd, kulturkonsulent i Ribe Amt Gyrite Andersen samt Søren Mulvad, Seem der ud over at repræsentere arkivet i Seem, var indbudt som foredragsholder. Endeligt var RALs bestyrelse samt amtskonsulent Richard Bøllund til stede.

Formand for Ribe Amts Lokalarkiver, Jørgen Dieckmann Rasmussen, bød de fremmødte velkommen

1. Valg af dirigent og referent

Jørgen Dieckmann Rasmussen foreslog 1. viceborgmester i Ribe Kommune, Bjarne Steiner som dirigent. Han blev enstemmigt valgt til dirigent-hvervet.

Til referent blev RALs konsulent, Richard Bøllund, enstemmigt valgt.

Bjarne Steiner takkede for valget og bød velkommen til Ribe Kommune og Gredstedbro, som begge er historiske steder. Bjarne Steiner udtrykte interesse for arbejdet i arkiverne, som hjælper fremtiden til at forstå fortiden. Han havde bl.a. bemærket, at arkivet i Jernved havde fået nye lokaler, med en stigning i besøgstallet til følge.

Bjarne Steiner konstaterede at generalforsamlingen var rettidigt indvarslet. Herefter oplæste han punkterne på dagsordenen. Der var ingen bemærkninger dertil.

2. Beretninger

RALs formand Jørgen Dieckmann Rasmussen fremlagde bestyrelsens beretning:

"Det er næsten ved at blive et fast indslag, men også i år skal RALs generalforsamling indledes med mindeord. I år gælder de Leif Guldman Ipsen, mangeårig leder af Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv. Efter at have afsluttet sin militære karriere gik Ipsen, som han sædvanligvis blev kaldt, ind i det lokalhistoriske arbejde i Blåvandshuk-arkivet. Det havde netop været igennem en periode med turbulens og havde brug for en markant leder, og det fik det med Ipsen. Han brugte imidlertid ikke blot sine kræfter og interesse for lokalhistorie i arkivet, men gik også i gang med at lave lokalhistoriske undersøgelser, hvoraf hans interesse for flygtningespørgsmålet og flygtningelejrene i kølvandet på 2. Verdenskrig vel nok er de mest kendte. Det førte bl.a. til en række artikler i Fra Ribe Amt, som er Historisk Samfunds årbog, og siden til et par bøger, hvoraf den sidste blev offentliggjort i juli 2002 i forbindelse med hans 80 års

fødselsdag. Således var han aktiv gennem hele sit lange liv, lige indtil han døde juleaften. Også RAL har haft glæde af Ipsens interesse for lokalhistorie. Han var således medlem af bestyrelsen fra 1988-1992, og i den periode arbejdede han bl.a. med uddannelsesaktiviteter for amtets arkiver. Mange har således meget at takke Ipsen for. Jeg vil foreslå, vi mindes Leif Guldmann Ipsen ved at rejse os.

Herefter går vi over til den mere ordinære del af årsberetning – en beretning som omhandler yderligere et aktivt år for arkiverne i Ribe Amt – et år med hændelser fra det nationale plan til aktiviteter i vores egen region. Med hensyn til det nationale tænkes der på den nye arkivlov, som vi faktisk vedtog en udtalelse om på sidste årsmøde, hvilket førte til en del presseomtale. I udtalelsen påpegede vi bl.a. skævheden i, at den nye arkivlov fortsat kun omhandlede de såkaldte "offentlige" arkivalier og arkiver og helt udelod arkivalier af privat oprindelse – uanset hvor centrale de end måtte være som kilder til dansk historie. Et andet punkt, vi fremhævede i RALs udtalelse, var lokalhistorikeres og slægtsforskeres ulige adgang til arkivalier i de statslige arkivers samlinger. Har man ikke de helt præcise referencer på arkivalier, man skal bruge, kan der ikke bestilles, hvilket gør fjernlån af arkivalier til brug lokalt meget vanskeligt. RALs udtalelse blev bemærket, måske ikke så det kan aflæses af arkivloven, der blev vedtaget lige ind under jul 2002, men anledning til presseomtale gav det da, fordi en Christiansborg-journalist havde fået øje på en udtalelse, der skilte

sig afgørende ud fra de andre udtalelser til loven.

Mens vi er ved den nye arkivlov, der træder i kraft pr. 1. juli 2003, skal nogle af ændringer af grundlæggende karakter lige nævnes. Den almindelige tilgængelighedsfrist ændres fra 30 til 20 år, og for personfølsomme arkivalier vil fristen blive ændret fra 80 til 75 år. Disse ændringer vil også komme til at gælde lokalarkiverne i Ribe Amt, i det I følger retningslinjerne for arkivadgang fra det statslige område.

Og mens vi er ved udtalelser – måske skal vi vedtage yderligere én i aften. Fra aktive slægtsforskere og lokalhistorikere i Ribe Amt meldes der om manglende plads til besøgende på de statslige arkivers læsesale. Fra 1. januar 2003 er åbningstiden blevet skåret ned på alle statslige arkiver med en hel dag, idet mandag er blevet lukkedag. Det betyder endnu flere besøgende de øvrige dage. Der kendes flere eksempler på aktive slægtsforskere og lokalhistorikere, der er kørt fra Ribe Amt til f. eks. landsarkivet i Viborg uden at kunne få en plads på læsesalen - selv om de har været der fem minutter over ni, hvor læsesalen åbner. Har man ingen plads, kan man ingen arkivalier bestille, så der er ikke andet for en "drive rundt på læsesalen" og håbe på, at én af de andre gæster går hjem. I ét af de tilfælde, der er kommet mig for øre, skete det først kl. 14.30. Det kan ikke kaldes en rimelig behandling – og slet ikke når repræsentanter for de statslige arkiver nyligt på TV har talt om de statslige arkiver som meget vigtige institutioner i vores demokrati – det er

ku jo vær te jen haj lær en ny vis. Eller jen ku fortæl en historie. Jo vi moret vos godt, o æ ti gik snår ålt for raks for vi sku jo gjan vær hjem inden minnet (midnat). For æ suel kom jo tiele om æ sommer, o den var et så snår op, før mi fær kom o banket o æ døer og rovt." "No slou bondens trom" - "Men kom i ikke uden for sognets grænser en gang imellem" spurgte jeg. "Uden for æ sovns grændser. Do ka trou vi kom uden for æ sovns grænse. Vi handlet i Riff (Ribe). Dær sol vi vo kuen (korn) å vo smør å vor ek (æg).

For dæ var jo ingen rigte købmænd i æ nærhied. Om æ vinter fa kjor mi fær så te Riff mæ rou (rug) o hva ant vi høj å sæl, som tørret fåreskind å kalskind å måske let hæglet hør, dæsom vi haj avlet mier end vi sjæl ku fo spunden, smør var de jo et møj o sæl av om æ vinter. Men om æ sommer da var dæ æ miest ti jen gauen te Riff i hver uge mæ smør. Dær var trej mil fra Homlund (Humlund i Aastrup Sogn) å te Riff. Men a va tit gauend te Riff mæ smør. Jou vi ku go den gång. Vi behøwt ingen sykkel.

Opråb !!!

RAL-Nyt mangler flere gode "historier fra det virkelige liv". På arkiverne ligger der mange gode historier der venter på at blive fortalt. I de enkelte sogne flourer der ligeledes mange vandrehistorier. Mange af historierne bliver mundtligt overleveret, og er aldrig kommet på skrift. Ligeledes indeholder mange af de lydoptagelser, arkiverne har lavet gennem årene i form af interviews med ældre borgere osv., en mængde interessante historier fra det virkelige liv, der kan være med til at berige og levendegøre historiefortællingen. Ved at sætte fortællingerne på skrift kan de indfanges og mangfoldiggøres til gavn for offentligheden. RAL-Nyt er et blad, hvor det er muligt at videregive nogle af de gode fortællinger til berigelse for andre som beskæftiger sig med lokalhistorie. Måske er der endda folk på andre arkiver, som kan supplere eller bygge videre på en af dine/jeres fortællinger. Derfor opfordres alle til at indsende historier, store som små, sande eller delvis usande til RAL-Nyt. Adressen findes bagerst i bladet.

Historier fra det virkelige liv

Blandt historierne fra det virkelige liv er denne gang en beretning, fortalt på ægte dialekt, om hvordan ungdommen morede sig for omkring 150 år siden. Beretningen er indsendt af Olga Pedersen, Aastrup Sognearkiv, men stammer fra Simon Fåborg, som har skrevet fortællingen til Folkemindesamlingen i 1941 under overskriften "Landbougdommens forlystelser i ældre tid".

Man hører ikke så sjældent, at gamle folk kritiserer vor nutids ungdom som værende alt for forlystelsessyge. Jeg mener nu, vi har en god ungdom. Fra børneskolen er de udgået med gode kundskaber, så 11-12 års børn ved meget bedre besked om verdensforholdene, landes og byers beliggenhed osv. end jeg nogen tid har gjort. Og dertil kommer, at mange efter konfirmationen søger at forøge deres viden ved aftenskole eller kurser som tager sigte på fremtidig livsstilling, senere tager de et høj- eller landbrugsskoleophold. Da mener jeg, de står godt rustede til at tage kampen op ved deres fremtidige livsstilling. Men det er heller ikke herover, at de gamles kritik gælder. Det er særlig fordi de synes, at de unge er dårlige økonomer. Her kan de nok over de fleste unge have ret. Men dertil vil jeg sige, at jeg ikke tror, vor tids unge er hverken værre eller bedre, ungdommen var for hundrede år siden. Det er kun få unge, der er gode økonomer. Det er først når de har stiftet hjem, at de opdager penges værdi.

Jeg husker en snak med min plejemor i 1913. Hun var da ca. 80 år gammel og meget tunghør. Følgelig så hun tilbage på sin ungdom og hun ville gerne fortælle, når vi havde tid til at høre. Hun sagde da en dag: "De æ da en sær ti vi løver i. De ung passer et o dæ pæng. De sejer te en dygte kæel ka fo 500 kroner i løen for en or. Men hva hjælper et. Så kyver de en sykkel. Nær de er fri æ klok sejs syv om æ auten. Så tæjer de djer ny klæer o å sætter dem o æ sykkel o faer runt i æ land te kroer o baller å skidt. Te novemberdau har de val et mer tebag a djær løen end æ kæel haj i mi ungdaul ilau en voksen kæel kun fæk 25 specier i løen for en or". (25 specier er ca. 100kr.) Jeg afbrød hende og råbte: "Men de unge skal vel have lov til at mere sig". "Mor sej, troue do et vi moret vos. Men det behøvet da et o kost pæng. Hver sønda attermejer hen imod auten så samlest der en åltier en hiel diel ungfolk jen eller anden stej i æ by for o lieg. Vi høj jo vo syndasklejer o. Æ kæel haj jo da ålti en sæt dauleklejer o en sæt syndasklejer å så djer ny klejer, som de jo da et bruogt undtauen de sku te gild, eller osse te kjerck. Manne å æ kæel haj en sølkklok mæ sølkjædi, naer haj enda en mæskoms pief. De ku de nok fo roej te nær de passed o djær pæng". "Hvad legte i så" råbte jeg. "Å vi legte så møj. Løv enke, banket grå lyer ud, var vi så kyw å al den rennen så lo vi vos nier ve en dieg eller sæen en stej å holdt snak, eller sang nower viser. Det

der, folk kan få adgang til "vores fælles historie" som skøde- og panteprotokoller. Men hvad hjælper al lyrikken, hvis man ikke kan få adgang til oplysningerne på grund af pladsmanglen på læsesalen? RALs bestyrelse vil derfor foreslå denne udtalelse sendt til kulturminister Brian Mikkelsen: Ribe Amts Lokalarkiver, der er en sammenlutning af de 54 lokalhistoriske arkiver i Ribe Amt, udtaler, at mulighederne for at få plads på landsarkivernes læsesale er blevet for dårlige med de ændrede åbningstider, Statens Arkiver indførte pr. 1. januar 2003. På grund af den store – og voksende interesse – for slægts- og lokalhistorie kan vore medlemmer ikke automatisk regne med at få en hel dags arbejde ud af det, når de kører den lange vej fra Ribe Amt til landsarkiverne i henholdsvis Viborg og/eller Aabenraa. Uden en nummereret plads er det ikke muligt at bestille arkivalier på læsesalen. Kulturministeren opfordres derfor til at gøre en aktiv indsats på dette område og dermed indskrive sig til en sikker plads i dansk lokalhistories analer.

Det er min opfattelse, at lokalarkiverne i Ribe Amt bliver brugt af flere og flere. I mange forskellige forbindelser gøres der også opmærksom på arkiverne – store såvel som små – som en uundværlig kilde til slægts- og lokalhistorie. Ikke mindst interessen for slægtshistorie er i voldsom vækst, og i det forgangne år blev den yderligere stimuleret af fjernsynsudsendelsen På sporet af slægten, som Danmarks Radio sendte i efteråret og netop har genudsendt. Udsendelsen gav flere

forskellige indgange til slægtshistorie og førte slægtsforskerne til hele spektret af arkiver, der blev udgivet en grundbog og lavet en forbilledlig hjemmeside m.m. Denne form for markedsføring har givet netop slægtsforskning – og arkiverne – utrolig megen omtale i 2002.

Omtale har arkiverne i Ribe Amt også fået, for lige ind under jul lykkedes det RAL med Esbjerg Byhistoriske Arkiv som forlag at udgive Mit liv i år 2000. Præsentationen fandt sted på Esbjerg Byhistoriske Arkiv d. 11. december ved et meget, velbesøgt arrangement. Et stort projekt kunne hermed afrundes til alles tilfredshed, og ved præsentationen blev der talt varmt for at huske den helt nære historie i fremtiden. Noget, som RALs bestyrelse naturligvis har taget til efterretning og vil arbejde sammen med Historisk Samfund for Ribe Amt om at få ført ud i livet. Mindre interessant blev det jo ikke af, at udtalelserne bl.a. kom fra medlemmer af amtsrådet, som vil være en central samarbejdspartner i et sådant projekt.

Mit Liv i år 2000 har fyldt meget i amtskonsulent Richard Bøllunds lænder de seneste år. Med færdiggørelsen af projektet skulle der derfor igangsættes et nyt, tværgående projekt for alle amtets arkiver. Det blev indsamling af oplysninger til brug for en hjemmeside. I den anledning har alle arkiver haft – eller får snart – besøg af ham, og opgaven – udarbejdelsen af en hjemmeside for RAL - er også ved at være løst. Bestyrelsen har store forventninger til denne elektroniske an-

noncering for amtets mange arkiver. Nyttigt har det også været for arkivfolkene og amtskonsulenten at træffes, hvis det ikke er sket før. Det er bestyrelsens opfattelse, at medlemmerne er meget glade for Richard Bøllund som amtskonsulent og den hjælp, han takket være Ribe Amt kan yde arkiverne uden beregning.

En meget vigtig aktivitet i RALs virke er kurserne, og det er populært ses af virksomheden i 2002. Amtskonsulent Richard Bøllund kommer nærmere ind på det i sin beretning, men glædeligt har det været konstatere den fine opbakning til kursustilbuddene.

2002 har været endnu et godt lokalarkiv-år. I den forbindelse skal der lyde en tak til vore mange samarbejdspartnere, ikke mindst Ribe Amt, der med

tilskuddet til amtskonsulentordningen yder lokalarkiverne i Ribe Amt en uvurderlig hjælp. Også til Historisk Samfund og Ribe Amts Museumsråd skal der lyde en tak for samarbejde i årets løb. Endelig er der grund til at takke RALs bestyrelse for godt samarbejde, amtskonsulent for god støtte til bestyrelsen i udførelsen af arbejdet og medlemmerne for engageret deltagelse i RALs aktiviteter".

Herefter fremlagde amtskonsulent Richard Bøllund sin beretning:

"2002 har været et travlt år, med mange besøg på lokalarkiverne og afslutningen af projektet Mit liv i år 2000 som de væsentligste arbejdsopgaver. Især Mit liv i år 2000 må fremhæves, når jeg ser tilbage på det forgangne år. Som konsulent for Ribe Amts Lokal-

Fra generalforsamlingen på Gredstedbro Hotel 20. marts 2003. Foto: Richard Bøllund

Gyrite Andersen orienterede om projektet "North Trail", et EU-støttet projekt. Hun havde aftalt med museerne i amtet, at hun ville præsentere projektet, som mange arkiver vil komme i berøring med i løbet af de næste fire år. Projektet går ud på at kortlægge gamle handelsruter, også kaldet "driv-vejen", "studevejen" eller "rav-vejen". Vejen, der er gået ned gennem hele Jylland, har haft nogle forgreninger, som man ønsker at få beskrevet, da der ikke tidligere er lavet en samlet beskrivelse af disse. Bag projektet står Jacob Kieffer Olsen fra Antikvarisk Samling i Ribe, der skal fungere som faglig tovholder. Ribe Amt er involveret i projektet og er gået i gang med at kortlægge vejen fra 1/1 2003 i samarbejde med Ringkøbing og Sønderjyllands Amter. Projektet udsprang i Bergen, Norge, og har spredt sig landene omkring Nordsøen. Museerne i Øgø, Varde, Esbjerg og Ribe arbejder indtil videre med projektet og vil blive

væsentligt inddraget, men der vil muligvis også blive ansat en person på projektet. Under alle omstændigheder forventer Gyrite Andersen, at arkiverne vil få henvendelser omkring projektet. Projektet forventes at munde ud i en guide med beskrivelser af ruten og seværdigheder omkring den. Desuden vil der blive lavet en hjemmeside med informationer om projektet.

Chr. Carstensen, Holsted, spurgte, om studevejen længere inde i landet ikke er med, siden Museet på Sønderkov ikke er involveret. Dertil svarede Gyrite Andersen, at projektet kun beskæftiger sig med de kystnære ruter, som er blevet defineret til ca. 20 km. ind i landet.

Med dette som afsluttende bemærkning afrundede dirigenten generalforsamlingen med at takke for god ro og orden.

Herefter var der kaffe og Søren Månø holdt foredrag med titlen "Katastrofen i ishavet 1777".

Efter generalforsamlingen holdt Søren Månø, Seem, et spændende foredrag om hvulfangere som forliste ved Grønland i 1777.

det skulle bruges til at undgå en kontingentforhøjelse. Jørgen Dieckmann Rasmussen tilføjede, at der senere vil blive fortalt om nogle af de tiltag, som RAL har under opsejling.

Regnskabet blev herefter godkendt.

4. Budget og fastsættelse af kontingent

Jens Erik Starup fremlagde det forslåede budget, der indeholder forslag til uændret kontingent.

Dirigenten spurgte, om der var kommentarer til budgettet. Det var der ikke, og dirigenten konstaterede herfter, at der blev stemt for budgettet og uændret kontingent.

5. Indkomne forslag

Dirigenten fastslog, at der ikke var indkommet nogle forslag.

6. Valg

6.a. Valg til bestyrelsen

På valg var Jørgen Dieckmann Rasmussen, Esbjerg, Karen Margrethe Melbye, Ribe, samt Sven Tygesen, Vorbasse. Alle blev genvalgt.

6.b. Valg af suppleanter

På valg var Olga Pedersen, Aastrup, og Jørgen Lind, Sønderho. Begge blev genvalgt.

6.c. Valg af revisorer

På valg var Svenning Olesen, Sig, og Thomas Villadsen, Varde. Begge blev genvalgt.

6.d. Valg af revisorsuppleant

Nora Olesen, Gørding, blev genvalgt.

7. Eventuelt

Jørgen Dieckmann Rasmussen fortalte om, hvad noget af RALs formue kan bruges til. RAL har 25 års jubilæum næste år, og bestyrelsen har drøftet, hvad der skal ske i den anledning. For eksempel at henlede opmærksomheden på nogle af de samlinger, film og lydoptagelser, i arkiverne, der ikke bliver benyttet så ofte. I den anledning vil RALs bestyrelse tage kontakt til Radio Syd og TV-Syd for at høre, om der kan sendes nogle indslag i forbindelse med RALs jubilæum næste forår.

En anden ting RALs bestyrelse har drøftet, er at præsentere ting fra arkiverne i boglig form. Bogen med for eksempel titlen "Gode historier fra Ribe Amt" kunne indeholde billeder eller beskrivelser af begivenheder og historier fra arkiverne.

Jørgen Dieckmann Rasmussen mente, at de nævnte projekter vil være med til at højne opmærksomheden på kilde materialet i arkiverne. Bestyrelsen havde ligeledes drøftet muligheden for at holde en anden form for generalforsamling næste år.

Ideerne modtog positiv respons fra forsamlingen.

arkiver har jeg været ansvarlig for projektet, som trods visse forsinkelser undervejs fik en lykkelig og værdig afslutning i år 2002.

Projektet, der blev igangsat i 1999, blev rundet af med bogen Mit liv i år 2000 - tanker ved et artusindskifte, der udkom den 11. december 2002. Bogen er blevet til i et samarbejde mellem Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt, men blev udgivet af Esbjerg Byhistoriske Arkiv. RAL og Historisk Samfund for Ribe Amt kunne ikke rejse de nødvendige midler, og med den ringe økonomi svandt muligheden for at udgive bogen. Adskillige fonde - både lokale og landsdækkende - blev ansøgt, men uden det håbede udbytte til følge. På den baggrund kom Esbjerg Byhistoriske Arkiv ind i billedet og tilbød at udgive bogen. Uden arkivets medvirken var bogen ikke blevet en realitet, og vi skylder det derfor en stor tak. En stor tak skal der også gå til de fonde, som trods alt valgte at støtte bogen og projektet.

Som redaktør af bogen Mit liv i år 2000 er jeg naturligvis glad for dens tilblivelse. De mange bidragsydere til projektet Mit liv i år 2000 har leveret et fantastisk materiale, som bogen indeholder udpluk fra. Bogen er inddelt i kapitler, der afspejler de temaer, bidragsyderne har medtaget i deres dagbøger og lignende. Der gives et enestående indblik i såkaldte almindelige menneskers hverdag i år 2000 - og det er faktisk temmelig interessant at få et indblik i folks dagbøger med tanker og hverdagsbeskrivelser. Mit mål har væ-

ret at få samtlige 41 indleverede bidrag repræsenteret i bogen med et eller flere udpluk, og det er lykkedes bortset fra enkelte bidrag, det ikke har været muligt at placere under temaerne.

Bidragene til Mit liv i år 2000 vil for eftertiden blive opbevaret i det lokalarkiv, som er tættest bidragsydernes bopæl, hvor de i fremtiden vil være tilgængelige og være et vigtigt vidnesbyrd om livet og hverdagen i år 2000. Projektet Mit liv i år 2000 er nu afsluttet, men man kan kun håbe på, at deltagerne vil fortsætte, eller at det har inspireret andre til også fremover at sætte deres tanker om livet og hverdagen på skrift. Ved bog-præsentationen den 11. december på Esbjerg Byhistoriske Arkiv lød der i hvert fald, sammen med de positive tilbagemeldinger på projektet, lignende opfordringer. Lad os håbe, at nogle griber opfordringen, så ikke blot år 2000, men også de følgende år kan blive lige så vel-dokumenteret med personlige fortællinger om hverdagen og livet generelt.

Mit andet store projekt i år 2002 har været påbegyndelsen af en rundtur til alle RALs medlemmer. Efter godt et år på posten som konsulent følte jeg et behov for at besøge alle arkiver. Rundturen påbegyndte jeg i oktober måned med tre-fire arkivbesøg om ugen. Det har ikke bare været spændende, men også utroligt lærerigt for mig selv at komme rundt til alle lokaliteter og opleve arkivernes mangfoldighed. Ikke to arkiver er ens, og det er netop det, der gør det spændende og mit arbejde udfordrende. Jeg vil gerne sige tak for den positive ånd, jeg er

blevet modtaget i, og jeg ser frem til de mange opfølgende arkivbesøg, rundturen har givet anledning til.

Arkivernes store arbejdsiver og aktivitetsniveau er ikke kun noget, jeg oplever ved mine arkivbesøg, men også noget der kan aflæses af den store tilstrømning til RALs kurser det forgangne år. Til kurset i bevaring og kassation i februar måned kom der mere end 50 kursister. Herefter havde vi i foråret et Arkibas-kursus med 12 kursister til et heldagskursus. Måden at afholde kursus over en hel dag havde vi ligeledes stor succes med i oktober måned, hvor vi samlede 37 arkivfolk i Helle-hallen til et kursus i registrerings-principper. I RALs uddannelsesudvalg må vi konstatere, at vi har ramt plet med kursusudbuddet, som fastlægges ud fra de følere, vi har ude, og hvor vi fornemmer behovet for efteruddannelse. Det er en fornøjelse, at så mange arkiver tager efteruddannelsesforpligtelsen alvorligt, og er et godt grundlag til, at vi også fremover kan præsentere en bred vifte af lokale kurser i amtskredsen.

Fagre nye verden, med al dens teknologi, har efterhånden gjort sit indtog i arkiverne. Mange er begyndt at scanne, lave hjemmeside osv. Nu er RAL også hoppet på vognen, idet jeg har påbegyndt etableringen af en hjemmeside for arkiverne i Ribe Amt. Hjemmesiden, der forventes lanceret hen mod slutningen af 2003, vil først og fremmest indeholde en arkivvejviser med adresse og telefonnummer til de enkelte arkiver, men også rumme billeder og mere udførlige oplysninger af

indholdet på de enkelte arkiver, som jeg bl.a. har skaffet i forbindelse med min rundtur. Mød tiden skulle siden gerne blive et sted, hvor arkiverne kan udveksle informationer og ideer, og hvor der er interessante oplysninger at hente. Siden skal også fungere som nyhedsorgan for RAL, uden der dog foreløbigt er planer om at afskaffe det trykte RAL-Nyt.

Ideen er at gøre hjemmesiden til et samlingspunkt for RALs medlemmer. Siden ville kunne bruges til at drøfte forskellige problemer eller videregive erfaringer af den ene eller anden art. Det er vigtigt, at arkiverne bruger hinandens viden, og tager ved lære af hinanden. Ikke mindst på det teknologiske område, hvor jeg gennem det seneste år har oplevet en stor interesse i arkiverne. Det er spændende at følge den udvikling, men også lidt bekymrende hvordan teknologien nogle steder ukritisk tages i anvendelse. Jeg vil bestemt ikke bremse arkivernes lyst og iver til at begive sig ud i det digitale univers, men jeg må opfordre til, at man velovervejet bruger teknologien. Formidling er en vigtig del at arkivernes virke, men man må ikke glemme at se på bevaringselementet og forholdet sig til, at holdbarheden af et digitalt billede er væsentligt ringere end et fremkaldt hos fotografen.

Nogle gange kræver konsulentjobbet en mindre IT-eksamen for at følge udviklingen i arkiverne. Den manglende baggrund afhjælper jeg ved at indsamle viden og erfaringer, og forhåbentligt derigennem bistå med kvalificeret rådgivning til arkiverne. Jeg vil

takke alle de, der har benyttet konsulentordningen i 2002 og ser frem til samarbejdet i det nye år. Også RALs bestyrelse skal have tak for samarbejdet og den fulde opbakning til mit arbejde".

Dirigenten spurgte, om der var nogle i forsamlingen som havde kommentarer eller bemærkninger til de to beretninger.

Søren Mulvad, Seem, sagde, at han gerne vil støtte udtalelsen vedr. Statens Arkiver. Søren Mulvad havde selv negative erfaringer med betjeningen på Landsarkivet i Viborg, bl.a. et eksempel på hvordan han ved en forespørgsel til Landsarkivet nærmest var blevet afvist.

Olga Pedersen, Aastrup, ville ligeledes gerne støtte brevet til kulturministeriet. Hun havde selv oplevet, hvor træls det er at køre helt til Viborg og herefter ikke kunne få en plads på læsesalen.

Jørgen Lind, Sønderho, spurgte, om SLA også gør noget ved problemet sideløbende. Jørgen Dieckmann Rasmussen har ikke hørt, at SLA vil gøre noget ved det, men det ville være fint, hvis de gjorde. Han mente ikke, at det er grund til, at RAL skal vente med at sende udtalelsen. Jørgen Dieckmann Rasmussen fortalte, at den slægtshistoriske forening i Esbjerg har reageret og udtalte, at RAL vil kontakte SLA med opfordring til at følge op på sagen.

Jens Chr. Nielsen, Jernved, mente, at

man i udtalelsen eventuelt kunne foreslå muligheden for at bestille tider på Landsarkivet, så man ikke kørte forgæves. Jørgen Dieckmann Rasmussen sagde, at det havde man tidligere kunnet, indtil arkivet i Viborg var blevet udvidet. Nu er det stadigvæk ikke nok, idet pladserne er væk allerede fra morgenstunden. Jørgen Dieckmann Rasmussen noterede, at det med pladsbestilling kan skrives ind i udtalelsen.

Olga Pedersen sagde, at landsarkivets argument mod pladsbestilling er, at pladserne derved vil være booket op flere måneder og år i forvejen. Jørgen Dieckmann Rasmussen anfægtede dette med, at det ikke skulle være det hele, men eksempelvis ti pladser, man kunne forudreservere.

Dirigenten konstaterede herefter, at der var opbakning til formandens skrivelse, og at der kunne indskrives, at det skulle være muligt at forudbestille pladser.

Dirigenten erklærede herefter beretningerne for godkendt.

3. Regnskab *(Kan fås ved henvendelse til RALs sekretariat)*

Kassereren Jens Erik Starup fremlagde regnskabet for 2002, der resulterede i et overskud på 2.784,55 kr.

Dirigenten spurgte, om der var bemærkninger til regnskabet.

Søren Mulvad, Seem, spurgte om der er nogle planer om, hvad formuen skal bruges til. Jens Erik Starup fortalte, at